

Veronumerolain laajentaminen ravintola-alalle

Ravintola-alalla korostuvat monet harmaan talouden riskitekijät

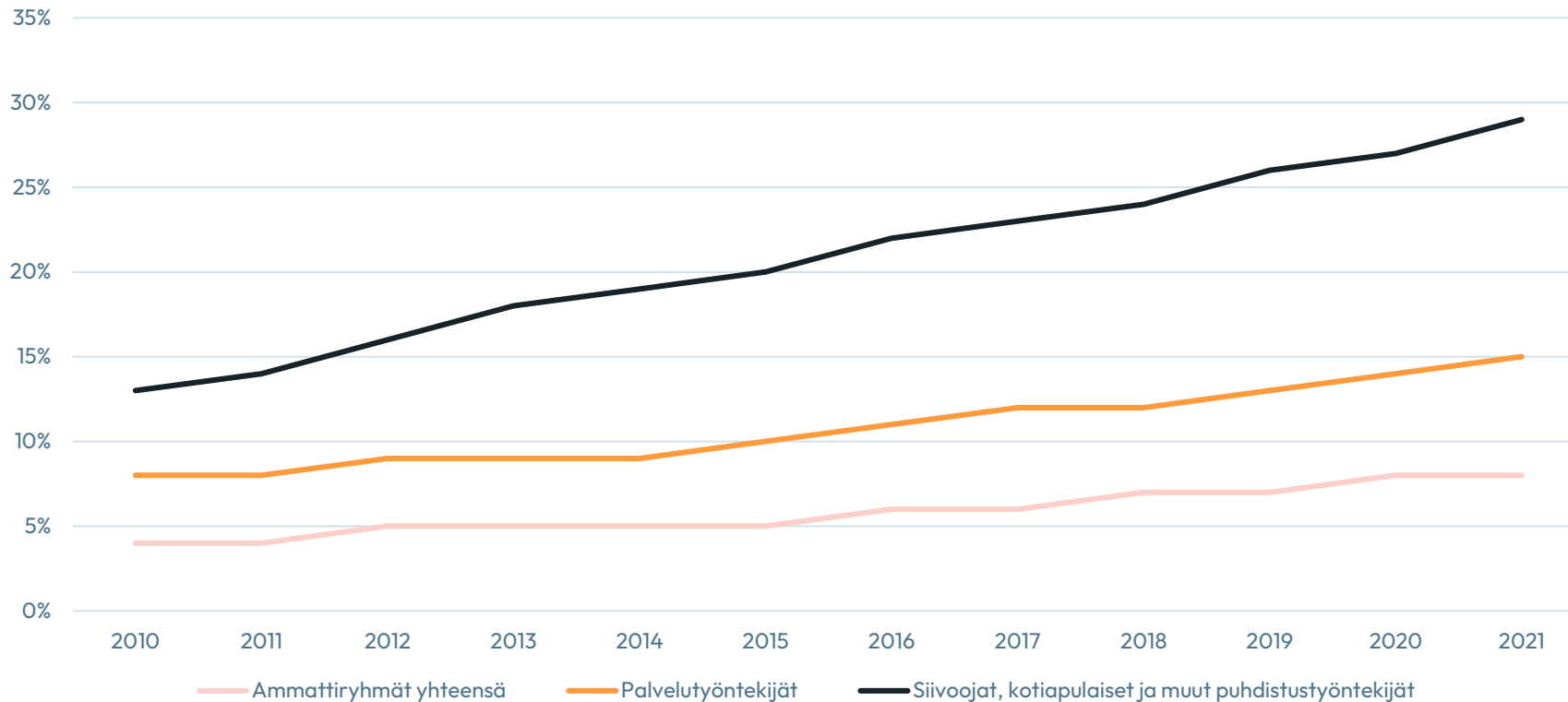

- Majoitus- ja ravitsemisalalan palkansaajista 31,3 % on 15-24-vuotiaita kaikkien toimialojen keskiarvon ollessa 11,5 %¹.
- Vuokratyötä tekee 6,5 % majoitus- ja ravitsemistoiminnan palkansaajista kaikkien toimialojen keskiarvon ollessa 2,7 %¹.
- Myös ulkomaalaistaustaisten työntekijöiden osuus alalla on suuri ja kasvava.
- PAMin mara-alalla työskentelevistä jäsenistä 18,0 % on havainnut pimeiden palkkojen maksamista ja 10,4 % alipalkkausta².
- PAMin mara-alalla työskentelevistä jäsenistä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, 29,2 % katsoo palkanmaksussa olevan hyvin merkittäviä ongelmia ja 16,7 % melko merkittäviä ongelmia Suomessa työskennellessä³.

Ulkomaalaistaustaisten työllisten osuus kasvaa palveluammateissa

Ulkomaalaistaustaisten osuus työllisistä

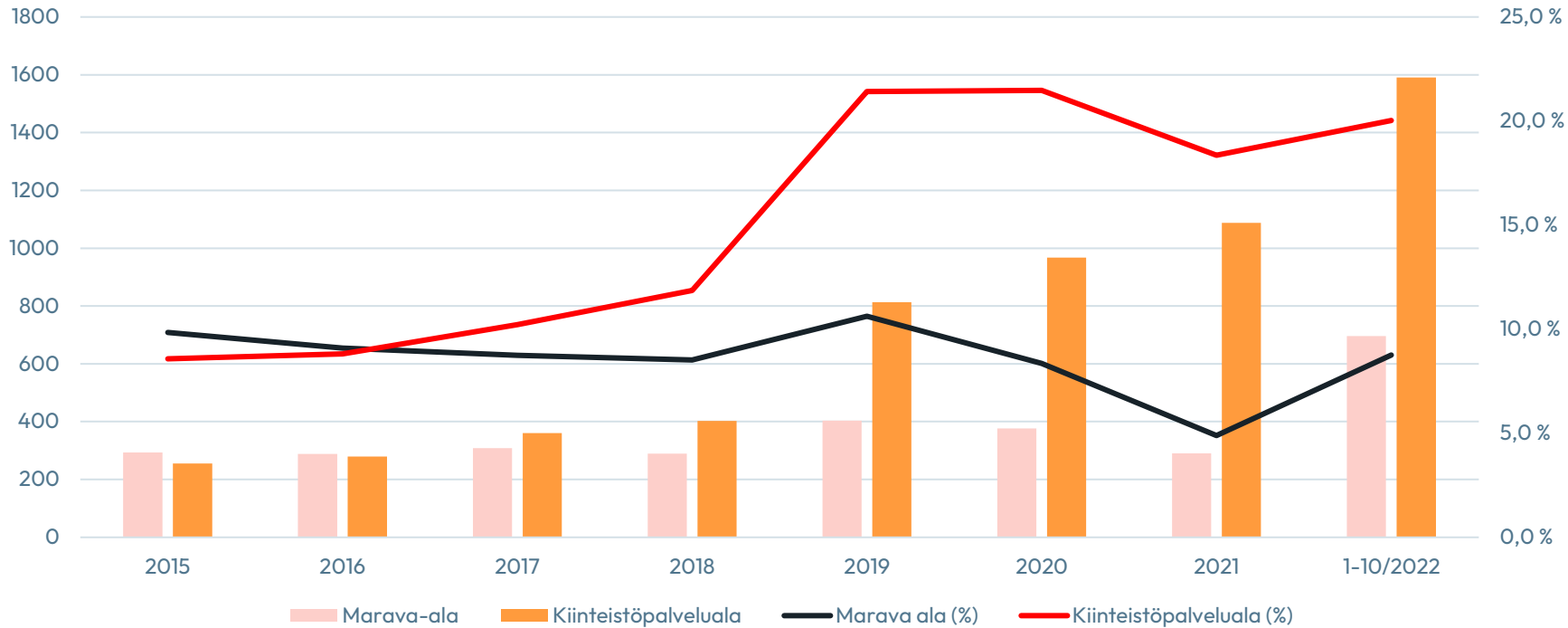

Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto

Uusien oleskelulupien määrä palvelualoilla työskentelyyn kasvussa

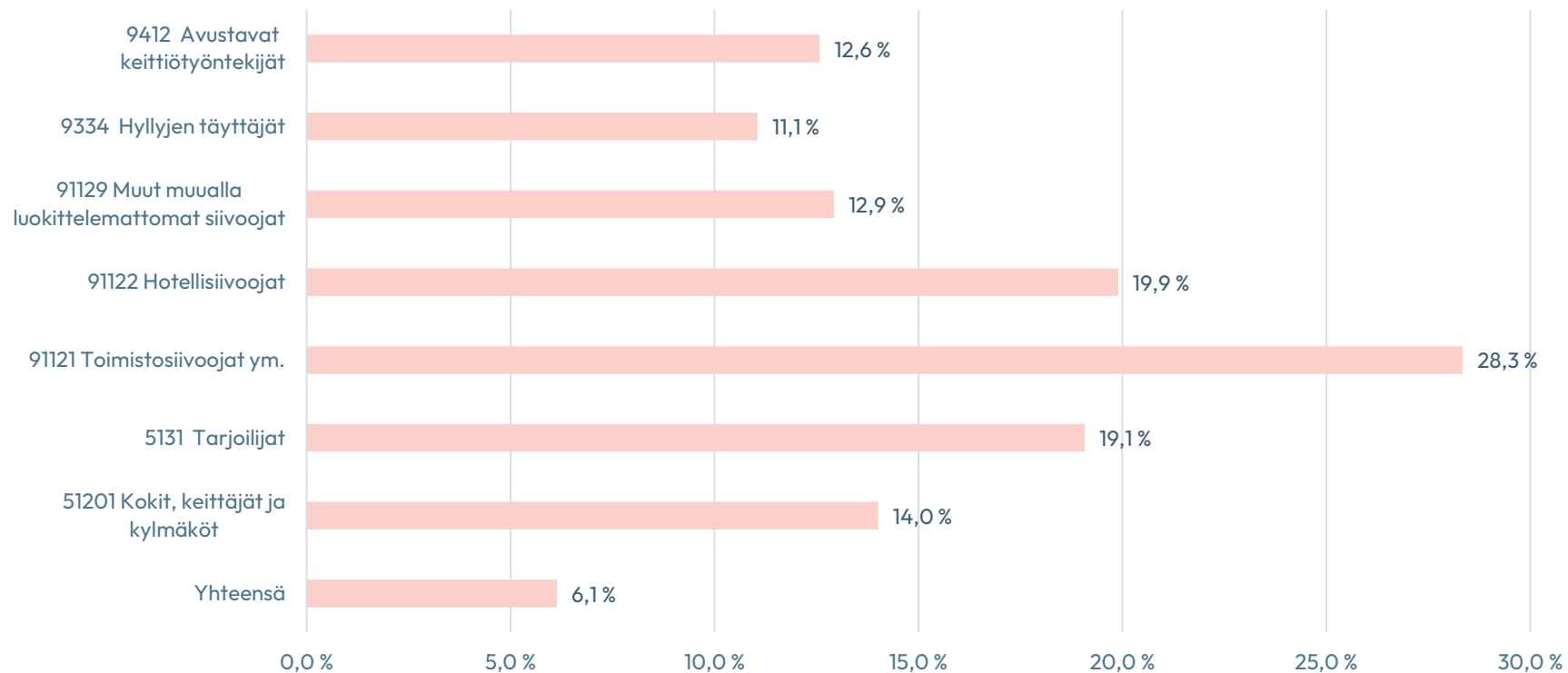
Myönnettyjen ensimmäisten oleskelulupien määrä ja osuus kaikista työn perusteella myönnetyistä oleskeluluvista

Ulkomailla syntyneiden osuus suurin tarjoilijoiden ja siivoojien ammateissa

Ulkomailla syntyneiden osuus 18-64-vuotiaista palkansaajista, 2017

Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto

Matkailu- ja ravintola-ala korostuu myös PAMin erimielisyysasioissa

- Vuoden 2022 erimielisyysasioista 33 % koski matkailu- ja ravintola-alalla työskenteleviä, jotka muodostavat vain 22 % jäsenistä
- PAMille puhelimitse tai sähköpostitse tulleista yhteydenotoista noin neljäsosa koskee palkkaa tai palkkasaatavia. Näitä ei tilastoida toimialoittain.
- Valtaosa poliisitutkinnan avuksi PAMissa tehtävistä palkkalaskelmista koskee ravintola-alaa.
- Jäsenpalvelussa tunnistetut ilmiöt liittyvät työperäiseen hyväksikäyttöön, kassan ohi myyntiin, pakko- ja valeyrittäjyyteen sekä erityisesti alipalkkaukseen.
- Ilmiöiden kokonaislaajuutta ei kuitenkaan pystytä arvioimaan erimielisyysasioiden perusteella.

Veronumerolaki soveltuisi pienten muutosten avulla myös palvelualoille

- Veronumerotunnistetta ei olisi välttämätöntä pitää julkisilla paikoilla esillä, vaan se voitaisiin esittää vain valvojan viranomaisen pyynnöstä. Valvontaresursseja olisi joka tapauksessa syytä lisätä.
- Toisaalta tunniste voisi sisältää rekisteritietojen ohella esillä pidettävän puolen, joka ei sisältäisi arkaluonteisia tietoja. Tämä mahdollistaisi osittaisen kuluttajavalvonnan.
- Veronumeron ja tunnisteen käytöllä voi ylipäätään olla ohjaava vaikutus, vaikka ne eivät toimisi edellytyksenä ravintolatiloiissa oleskelulle.
- Veronumerolaki tulisi laajentaa myös kiinteistöpalvelualalle, jossa veronumerokortteja hyödynnetään jo omavalvonnassa.
- Veronumerovalvonnan toimivuutta voitaisiin tehostaa henkilöstöpäiväkirjan sekä reaaliaikatalouden avulla.

Kolmansien osapuolien valvonta: ongelmia erityisesti ruokaläheteteillä

- Veronumerolain laajentaminen selkeyttäisi myös ravintolatoiminnan kolmansien osapuolten valvontaa.
- Ravintolatiloiissa työskentelee monesti usean eri yrityksen työntekijöitä. Varsinaisen ravintolayrityksen ohella tiloissa voi toimia esimerkiksi työvoimaa vuokraavan yrityksen, vartiointiliikkeen, siivousliikkeen tai ruokalähettyyritysten työntekijöitä.
- Veronumerovelvoitteen ulottaminen ravintola-alan yhteydessä myös ruokaläheteteille auttaisi suitsimaan ruokalähettilällä vallitsevaa harmaan talouden ongelmaa.
- Tilien luvattoman vuokraamisen seurauksena on tällä hetkellä usein epäselvää, kuka kuljetuksia varsinaisesti tekee ja millaista kompensatiota hän saa työstään. Samalla hämärtyy mm. työsuojelun toteutuminen.

@pamliitto